

බොඳ්ධ ජන සමාජය හා බැඳුණු මිල්‍යා දාශ්ටීක ඇදහිලි සහ විශ්වාස

ලක්ෂාන් රෝහන්ත තාමූගල¹
ජේ. තේජනී කපුන්කා ජයවර්ධන²

බුදුරජාණන් වහන්සේ ශ්‍රී සද්ධරමය ලොවට දේශනා කිරීමත් පෙර සිට මතිසුන් තුළ විවිධ ඇදහිලි සහ විශ්වාස තිබේ ඇත. එනම් ගස්, ගල්, ඉර, හඳ වැනි අංශ්ලී වස්තුන් පූජනීයත්වයෙන් සලකා මතිසුන් පුද පූජා පවත්වා ඇත. බුදුරජාණන් වහන්සේ ලොව පහළ වී දෙසු ධර්මයත් සමූහීන් මතිසුන්ගේ ඇදහිලි, විශ්වාසයන්ගේ වෙනසක් ඇති විය. එනම් බොඳ්ධ ජන සමාජයක් ඇති වීම මෙහිදී සුවිශ්පී වේ.

නමුත් දස සංයෝජනයන්ගෙන් බැඳී සිටින පුද්ගල මනස සංකීරණත්වයට පත් ව ඇත. සත්ත්වයා නිතරම හොතික ලෝකයේ ගැටෙමින්, හොතික වස්තුන්ට ඇපුම් කරමින් ජීවිතය ඉතාමත් සුබවත් ලෙස ගත කිරීමට උත්සහ කරයි. මෙලෙසින් පුද්ගලයා තුළ මානසික අසමතුලිත බව ඇති කරන ප්‍රධානතම ආසුවයක් වන්නේ තාශ්ණාවයි. මෙම තාශ්ණාව කාම තණ්හා, හව තණ්හා, විහව තණ්හා ලෙස තෙවදැරුම් බව දිස නිකායේ අග්‍රැක්ස්සු සුතුයේ විස්තර කර ඇත.

මෙලෙසින් තම ලෝකේත්තර සැපත පසෙකලා ලොකික සැපත සෞයන්නා වූ පුද්ගලයා හොඳ තරක, යුතු අයුතුකම් පසෙකලා තම කටයුතු කෙලෙසින් හෝ අනෙකා පරයා කිරීමට උත්සහ ගනිති. මෙහිදී මතිසා නොදුනුවත්ව ම සංකීරණ සමාජය තුළ අතරම් වෙමින් මතිසා දාශ්ටීක ඇදහිලි සහ විශ්වාස වෙත යොමු වී ඇත. මෙම මතිසා දාශ්ටීක ඇදහිලි සහ විශ්වාසයන් තුළින් සමාජය වෙත සිදු වන්නා වූ අභාගා අතිමහත් ය. මෙයින් මතු පරම්පරාව ද බෙරා ගනු වස් සමාජය තුළ මේ පිළිබඳ කතිකාවතක් ඇති විය යුතු කාලය එළඹ ඇත.

අධ්‍යයනයේ අරමුණ මතිසා දාශ්ටීක ඇදහිලි සහ විශ්වාසයන් හඳුනා ගැනීම මතිසා මතිසා දාශ්ටීක ඇදහිලි සහ විශ්වාසයන්ට යොමු වීමට හේතුව වීමසා බැලීම දත්ත රස් කිරීමේ උපකරණ ප්‍රශ්නාවලි සහ සම්මුඛ සාකච්ඡා යන දත්ත රස් කිරීමේ ක්‍රමවේදයන් යටතේ පරික්ෂණයට භාජනය විය.

ක්‍රමවේදය

පොලෝගලවෙල පුදේශීය කොට්ඨාසයෙන් අහඹු ලෙස තෝරා ගත් පවුල් දහයක් (10) නියදිය වශයෙන් තෝරා ගන්නා ලදී. මෙම පවුල් ප්‍රශ්නාවලි සහ සම්මුඛ සාකච්ඡා යන දත්ත රස් කිරීමේ ක්‍රමවේදයන් යටතේ පරික්ෂණයට භාජනය විය.

නිගමනය

බොඳ්ධ ජන සමාජයක් ව්‍යව ද මතිසා තුළ වැඩි විශ්වාසයක්, වැඩි නැමුරුතාවයක් පවතිනුයේ මතිසා දාශ්ටීක ඇදහිලි සහ විශ්වාසයන් කෙරෙහි ය යන්න මෙහිදී ගම් විය. එමෙන් ම මතිසා හොතික ලෝකයේ වෙසමින් සුබය සෞයා යැම නවත්වා

1 කතිෂ්චි විධායක නිලධාරී, සෞඛ්‍ය සේවා, ස්කෑජ නිවස, කොළඹ 02
lakshanoppo@gmail.com

2 සහකාර ක්‍රීකාවාරය, මතොවිද්‍යාව, ද්‍රේශන අධ්‍යයනාංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය
thejanik21@gmail.com

ගැනීමේ සත්‍ය මාර්ගය තොදුනීම සහ ප්‍රයාලි ස්වභාවය අනුව ද මිතිසා මිථ්‍යා දාශ්ටික ඇදහිලි සහ විශ්වාසයන්ට යොමු වීමට හේතු වශයෙන් හඳුනා ගතහැකි බව මෙහිදී ගම්‍ය විය.

ප්‍රමුඛ පද : මිථ්‍යා දාශ්ටික, ඇදහිලි, විශ්වාස, හෝතික ලෝකය

